

प्रमुख खाणपट्ट्याचे ई लिलावानंतर सर्वोच्च बोलीधारक घोषित झाल्यानंतर ते खाणक्षेत्रातून प्रत्यक्षरित्या उत्खनन व वाहतूक सुरू होईपर्यंत, खाण भाडेपट्टा मंजूर होऊन प्रक्रियेमध्ये येणा-या अडचणीच्या अनुषंगाने प्रगतीचा आढावा व उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या राज्य खनिकर्म कार्यक्रम व संनियंत्रण समितीमध्ये नव्याने सदस्याचा समावेश करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्र. एमएनजी-०१२५/प्र.क्र.१२/उ-९अ
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:- ०३ फेब्रुवारी, २०२६

वाचा: १. केंद्रिय खाण मंत्रालय यांचे पत्र क्र.०७/८/२०२३-माईन्स-IV(Part-१), दि.०२/०९/२०२४.
२.केंद्रिय खाण मंत्रालय यांचे पत्र क्र.०७/१७/२०२३- माईन्स-IV, दि.२६/०९/२०२४
३.शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक ०४ जून, २०२५
४. महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर यांचे पत्र क्र.एमएलव्ही/
मिस/४९५/२०२६/२३५ दिनांक २३/०९/२०२६

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्यात प्रमुख खनिजाच्या ई-लिलावाद्वारे प्रस्तावित वाटप क्षेत्रातून विहीत कालावधीत उत्खनन व वाहतूक सुरू होण्याच्या दृष्टीने, हेतूपत्र दिल्यानंतर खाणपट्टाधारकांना शासनाच्या विविध विभागाकडून वेगवेगळ्या परवानग्या व मान्यता घेणे, जमीन संपादन करणे यामध्ये बराच वेळ जातो. या अनुषंगाने अशा ई-लिलाव झालेल्या खाणक्षेत्रासंदर्भात केंद्र शासन, राज्य शासन, तसेच महासंचालक, भू. व ख. यांच्या पातळीवर वारंवार आढावाही घेण्यात येतो, त्याअनुषंगाने महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर यांचेकडून प्रस्ताव विभागास प्राप्त झाल्यानंतर, आवश्यक तपासणी करून, प्रस्ताव शासनाच्या विहित मान्यतेकरिता तात्काळ सादर करण्याची कार्यवाही वेळोवेळी करण्यात येते. ऐवढे करूनही पर्यावरण, वन, जलसंपदा इ. विभागाकडून विहीत कालावधीत खाणपट्टाक्षेत्रास ना-हरकत न प्राप्त होणे, हेतूपत्रातील विविध विभागाशी संबंधित अटींची पूर्तता न होणे, इत्यादी कारणास्तव हेतूपत्रास बोलीधारकांकडून मुदतवाढ मागितली जाते.

परिणामी, खाणक्षेत्रातून विहीत कालावधीत उत्खनन व वाहतूक होऊ न शकल्याने, राज्याला प्राप्त होणा-या महसूलापासून वंचित राहावे लागते. याचाच परिणाम प्रधानमंत्री खनिज क्षेत्र कल्याण योजनेच्या अंतर्गत प्राप्त होणा-या या निधीमध्ये तूटवडा/तफावत निर्माण होते अंतिमतः राज्यांतर्गत विकासासाठी प्राप्त होणा-या महसूलावर मोठा विपरित परीणाम दिसून येतो सदर परिणामास पर्याय म्हणून खाणपट्ट्यांच्या ई लिलावा पासून ते खनिजाचे उत्खनन व वाहतूक टप्प्यामध्ये विविध विभागाची सक्रिय भूमिका आवश्यक आहे.

उपरोक्त बाब लक्षात घेता तसेच भारत सरकार, खाण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे अनुक्रमे दिनांक २ सप्टेंबर, २०२४ व दिनांक २६ सप्टेंबर, २०२४ रोजीचे पत्रान्वये केलेली विनंती लक्षात घेता, खाणपट्ट्याचे ई लिलाव झाल्यानंतर सर्वोच्च बोलीधारक घोषित झाल्यापासून ते खाणक्षेत्रातून प्रत्यक्षरित्या उत्खनन व वाहतूक सुरू होईपर्यंतच्या, प्रक्रियेमध्ये येणा-या अडचणीच्या अनुषंगाने प्रगतीचा आढावा व उपाययोजना सुचविण्याच्या उद्दिष्टाने, यापूर्वीच संदर्भाधीन क्र.०३ येथील दिनांक ०४ जून, २०२५ च्या शासन निर्णयान्वये, मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली “राज्य खनिकर्म कार्यक्रम व संनियंत्रण समिती स्थापित करण्यात आलेली आहे.

सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक १२/०१/२०२६ रोजी मुंबई येथे संपन्न झालेल्या व दिनांक १९/०१/२०२६ रोजी ऑनलाईन प्रणालीद्वारे संपन्न झालेल्या मासिक मिटींगमध्ये, सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार यांनी “मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०४/०६/२०२५ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आलेल्या समितीमध्ये सह सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार यांचा समावेश करण्यात यावा”, असे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार, दिनांक ०४/०६/२०२५ च्या शासन निर्णयामध्ये त्याप्रमाणे, सह सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार यांचा समावेश करून सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबत महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर यांनी संदर्भाधीन क्र.०४ येथील पत्राद्वारे केलेल्या विनंतीनुसार निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय

शासन निर्णय:-

खाणपट्ट्याचे ई लिलावानंतर सर्वोच्च बोलीधारक घोषित झाल्यानंतर ते खाणक्षेत्रातून प्रत्यक्षरित्या उत्खनन व वाहतूक सुरू होईपर्यंतच्या टप्प्यामध्ये येणा-या अडचणीच्या अनुषंगाने प्रगतीचा आढावा व उपाययोजना सुचविण्याच्या उद्दिष्टाने मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ०४/०६/२०२५ च्या शासन निर्णयाद्वारे स्थापन करण्यात आलेल्या “राज्य खनिकर्म कार्यक्रम व संनियंत्रण समिती” मध्ये सह सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचा “सदस्य” म्हणून समावेश करण्यात येत आहे.

उपरोक्त शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेत स्थळ www.maharashtra.gov.in वर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. त्याचा संगणक संकेतांक २०२६०२०३१३१३५१४०१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाने व नावाने,

(लक्ष्मीकांत ढोके)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
४. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२

५. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
६. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
७. मा.विधानमंडळ सदस्य (सर्व)
८. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. सचिव, खाण मंत्रालय, भारत सरकार, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली
१०. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
११. अपर मुख्य सचिव (खनिकर्म विभाग), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. अपर मुख्य सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. महासंचालक/संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर
१६. सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, खनिकर्म शाखा,
१७. आय.बी.एम. (Indian Beaurro of Mines) यांचे प्रतिनिधी
१८. जिल्हा खनिकर्म अधिकारी (सर्व जिल्हे)
१९. निवडनस्ती (उद्योग-९अ)